

Balsamterpentin

AVSNITT 1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn

Balsamterpentin

Artikkelnr.

36-1153

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produkttype

Løsemidler

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

BILTEMA NORGE AS

Adresse

Industrivegen 17
NO-2069 Jessheim
Norge

Telefon

+47 32 84 91 10

E-post

kundservice@biltema.com

Nettsted

www.biltema.no

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen: 22 59 13 00

Tilgjengelig utenfor kontortid

Ja

Balsamterpentin

AVSNITT 2. Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Klassifisering

Farlig for vannmiljøet - Kronisk fare kategori 2
Hudirritasjon, farekategori 2
Hudsensibilisering, fare kategori 1
Øyeirritasjon, farekategori 2
Akutt toksisitet, oral, farekategori 4
Akutt toksisitet, dermal, hazard kategori 4
Akutt toksisitet, innånding, hazard kategori 4
Aspirasjonsfare, fare kategori 1
Brannfarlige væsker, farekategori 3

Faresetninger

H226, H302, H304, H312, H315, H317, H319, H332, H411

2.2 Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Fare

Faresetninger

H226 Brannfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved svelging.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332 Farlig ved innånding.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Forebyggende setninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P261 Unngå innånding Produkt.
P273 Unngå utslipp til miljøet.
P280 Benytt vernehansker /verneklær/øyevern/ansiktsvern.
P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P501 Innhold/beholder leveres til en godkjent avfallsmottaker.

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

2.3 Andre farer

Ingen data tilgjengelig

Annet

Brannfarlig Dette stoffet fyller ikke REACH sine PBT/vPvB-kriterier i tillegget XIII. Dette produktet inneholder ikke noe stoff som viser endokrine forstyrrende egenskaper for ikke-målorganismer, da ingen av ingrediensene oppfyller kriteriene.

AVSNITT 3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer

Kjemisk betegnelse	CAS Nr. EF Nr. REACH Nr. Indeks Nr.	Konsentrasjon	Klassifisering	H-setning M-faktor akutt M-faktor kronisk	Spesifikke konsentrasjonsgrenser	Merknad
terpentin, olje; terpentin, vegetabilsk	8006-64-2 232-350-7 - 650-002-00-6	100%	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4 - oral, Asp. Tox. 1, Acute Tox. 4 - dermal, Skin Irrit. 2, Skin Sens. 1, Eye Irrit. 2, Acute Tox. 4 - inhalation, Aquatic Chronic 2	H226, H302, H304, H312, H315, H317, H319, H332, H411 - -	-	-

Øvrig informasjon stoff

For fullstendig tekst i H-/EUH-setningene som er nevnt i dette avsnittet, se avsnitt 16.

AVSNITT 4. Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Vis dette sikkerhetsdatabladet til legen som er til stede.

Innånding

VED INNÅNDING: Ved pustevansker, flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Kontakt lege ved ubehag.

Hudkontakt

Får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann og såpe.

Øyekontakt

Ved øyekontakt vaskes øynene øyeblikkelig med rennende vann i 10 til 15 minutter mens øyelokkene holdes fra hverandre, konsulter deretter en øyelege. Kontakt lege ved ubehag.

Balsamterpentin

Svelging

Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. IKKE framkall brekning. Aldri gi noe gjennom munnen til en ubevisst person eller til en som har kramper. Kontakt umiddelbart en lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Svelging av produktet kan føre til aspirasjon med kjemisk lungebetennelse som resultat.

Innånding

Forårsaker mild hudirritasjon. irritasjon (kløe, rødhet, blemmer). Tørr hud. Hevelse i huden. Damper kan gi hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.

Hudkontakt

Langvarig og gjentatt kontakt kan forårsake rødhet og irritasjon. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Øyekontakt

Uønskede symptomer kan omfatte følgende:

smerte
vanning
rødhet

Svelging

Svelging av større mengder produkt kan forårsake kvalme og brekninger.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatiske behandling.

AVSNITT 5. Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Egnede brannslukkingmidler

skum, karbondioksid, tørt pulver eller vanntåke.

Ueguede slokkingsmidler

Ikke bruk en sterk vannstråle da den kan spre seg og utvide brannen.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brannfarlig Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding. Damp er tyngre enn luft og brer seg derfor utover langs gulvet og danner sammen med luft en eksplosiv blanding.

5.3 Råd til brannmannskaper

Spesielt verneutstyr for brannpersonell

Evakuer området. Spesielt verneutstyr skal brukes ved brannslukking. Åndedrettsvern skal benyttes. Avkjøl beholdere/tanker med vannspray.

Balsamterpentin

AVSNITT 6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Evakuer området. Hold uautoriserte og ubeskyttede personer på trygg avstand. Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Det må sørges for tilstrekkelig lufting. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Unngå innånding av damp/tåke.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Hindre utslipp til avløp, land eller vassdrag. Samle opp spill. Lokale myndigheter skal varsles dersom betydelige utslipp ikke kan begrenses.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp søl ved å bruke ikke-brennbare absorberende materialer (f.eks. sandjord, iatomisk jord, vermikulitt). Må opptas mekanisk og bringes til uskadeliggjøringen i egnete beholdere. Luft det impliserte området.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Personlig verneutstyr: se avsnitt 8 Avhending: se avsnitt 13

AVSNITT 7. Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forebyggende tiltak for håndtering

Bruk personlig beskyttelsesutrustning (se avsnitt 8). Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Oppbevares bare i originalemballasjen. Oppbevares kjølig. Unngå innånding av damp/tåke. Unngå kontakt med hud, øyne og klær.

Generell hygiene

Ikke spise, drikke, røyke, snuse på arbeidsplassen. Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes. Tilsølte klær må fjernes straks og vaskes før bruk.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. Oppbevares utilgjengelig for barn. Hold dette produktet borte fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr. Oppbevares i henhold til gjeldende forskrifter for brannfarlige varer.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se avsnitt 1.2 for spesifikke bruksområder.

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

AVSNITT 8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Nasjonal yrkeshygienisk eksponeringsgrense

Ingrediens	CAS Nr. EF Nr.	Eksponerings- grense ppm / mg/m ³	Kilde	Merknad	År
Terpentine (of plant origin)	8006-64-2 -	25 / 140 /		HA	-

DNEL/DMEL

Navn på produkt/stoff (CAS Nr./EF Nr.)	Type	Eksponering	Verdi	Populasjon	Effekter
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Innånding	2,96 mg/m ³	Medarbeidere	Systemat-isk
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Dermal	0,84 mg/kg kv/dag	Medarbeidere	Systemat-isk
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Innånding	0,522 mg/m ³	Forbrukere	Systemat-isk
Terpentin, (8006-64-2/232-350-7)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Dermal	0,3 mg/kg kv/dag	Forbrukere	Systemat-isk
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Oral	0,3 mg/kg kv/dag	Forbrukere	Systemat-isk

PNEC/PEC

Navn på produkt/stoff (CAS Nr./EF Nr.)	Type	Del av miljøet	Verdi
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Ferskvann	8,8 µg/l
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Saltvann	0,88 µg/l
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Intermitterende utslipp (ferskvann)	2,27 mg/kg
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Intermitterende utslipp (sjøvann)	0,227 mg/kg
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Jord	0,45 mg/kg
Terpentin (8006-64-2/232-350-7)	PNEC	Oral (sekundær forgiftning)	1,35 mg/kg

Balsamterpentin

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonskontroller

Bruk personlig verneutstyr. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Det må sørges for tilstrekkelig lufting. Nøddusjer og mulighet for øyeskylling skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Symboler for personlig verneutstyr

Vernebriller / ansiktsskjerm

Øyevern bør brukes hvis det er fare for direkte kontakt eller sprut.

Håndbeskyttelse

Bruk egnede vernehansker. Anbefalte hanskefabrikat : NBR (Nitrilgummi)

Penetrasjonstid : >480 min

Tykkelse på hanskematerialet : $\geq 0,4$ mm

Annet hudvern

Bruk vernehansker/verneklær.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern skal benyttes ved utilstrekkelig ventilasjon. Filterttype: A

Termisk risiko

Kjemikalie under trykk: kan eksplodere ved oppvarming.

Miljøeksponeringskontroll

Unngå lekkasjer som forurenses grunnen / vannveiene. Innføring i miljøet bør unngås. Unngå utslipp til jord, vann eller kloakk.

AVSNITT 9. Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand

Væske

Farge

farveløs

Lukt

Karakteristisk

Smeltepunkt / frysepunkt

-60 °C

Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde

154 - 170 °C

Brennbarhet

Brannfarlig

Balsamterpentin

Nedre og øvre eksplosjonsgrense

Ingen data tilgjengelig

Flammepunkt

34 °C

Selvantennelsestemperatur

253 - 255 °C

Dekomponeringstemperatur

Ingen data tilgjengelig

pH

Ingen data tilgjengelig

Kinematisk viskositet

1,3 mPa (25°C)

Viskositet, dynamisk

4,69 mPa · s

Metode

(25 °C)

Løselighet

Løselig i organiske løsemidler.

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann

4,49

Metode

(25 °C)

Damptrykk

0,519 kPa

Tetthet og/eller relativ tetthet860 - 875 kg/m³**Metode**

(20 °C)

Relativ damptetthet

4,69

Eksplosive egenskaper

Ikke-eksplosiv

Oksiderende egenskaper

Ikke antennelige (oksidierende).

Partikkelegenskaper

Ingen data tilgjengelig

9.2 Andre opplysninger

Ingen data tilgjengelig

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

AVSNITT 10. Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Oppbevares på et godt ventilert sted. Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold. Reagerer med sterke syrer.

10.4 Forhold som skal unngås

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

10.5 Uforenlige materialer

Unngå kontakt med oksidasjonsmidler og kontakt med sterke syrer.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

AVSNITT 11. Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet

Farlig ved svelging. Farlig ved hudkontakt. Farlig ved innånding.

Produktets/stof-fets navn CAS- / EF-nr.	Dosebeskrivelse	Verdi / Dose	Eksponeeringsvei	Eksponeeringsvarighet	Testdyr
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	LD50	2000 mg/kg	dermal	-	Rotte
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	LD50	> 500 mg/kg	Svelging	-	Rotte
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	LC50	13,7 mg/l	Innånding	4 h	Rotte

Hudetsing/hudirritasjon

Irriterer huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Gir alvorlig øyeirritasjon.

Respiratorisk- eller hudsensibilisering

Kan forårsake en allergisk reaksjon.

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

Skader på arvestoffet i kjønnceller

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Toksisitet ved gjentatt dose

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – enkelteksponering

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – gjentatt eksponering

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Toksisitet ved svelging

Svelging kan forårsake kvalme, oppkast og diaré. Svelging av produktet kan føre til aspirasjon med kjemisk lungebetennelse som resultat.

11.2 Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

AVSNITT 12. Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Toksisitet

Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Akutt toksisitet for fisk

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	LL50	29 mg/l	96h	Danio rerio (zebrafisk)

Akutt toksisitet for alger

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	EL50	8,8 mg/l	72h	Desmodesmus subspicatus

Akutt giftig for krepsdyr

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	NOELR	5 mg/l	48 h	Daphnia magna (stor vannloppe)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Varighet	Resultat	Degradering
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	28d	Biologisk nedbrytbar.	>68%

12.3 Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulerende effekt kan ikke utelukkes.

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	LogKow / LogPow
Terpentin, grønnsak 8006-64-2 / 232-350-7	4,49

12.4 Mobilitet i jord

Bevegelighet

manglende data

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Stoffene i blandingen oppfyller ikke PBT/vPvB kriteriene iht. REACH, vedlegg XIII.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Dette produktet inneholder ikke noe stoff som viser endokrine forstyrrende egenskaper for ikke-målorganismer, da ingen av ingrediensene oppfyller kriteriene.

12.7 Andre skadevirkninger

Farlig for vann

Annet

Ingen data tilgjengelig

Balsamterpentin

AVSNITT 13. Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Hensyn ved avhending

Hindre utslipp til avløp, land eller vassdrag. Innhold/holder leveres til destruksjon i samsvar med lokale forskrifter. Innhold/holder tilføres en egnet recycling- eller deponeringsinnretning.

Emballasje

Behandle produktrester og urensset emballasje som farlig avfall. Fullstendig tømt emballasje kan brukes igjen.

Annet

Avhendes i henhold til myndighetenes forskrifter. Avfallskategorien er veiledende og avhenger av hvordan avfallet ble til. Emballasje med restinnhold av produktet skal deponeres på samme måte som produktet.

AVSNITT 14. Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

1299

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR / RID / ADN riktig forsendelsesnavn

TERPENTIN

IMDG-forsendelsesnavn

TURPENTINE

IATA riktig forsendelsesnavn

Turpentine

SIKKERHETS DATABLAD

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Balsamterpentin

14.3 Transportfareklasse(r)

Merke

ADR/RID/ADN

3

IMDG

3

IATA

3

ADR- / RID-klasse

3

ADR- / RID-klassifiseringskode

F1

ADR- / RID-fareidentifikasjonsnummer

30

IMDG-klasse

3

IATA-klasse

3

ADN-klasse

3

ADN-klassifiseringskode

F1

14.4 Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN: III

IMDG: III

IATA: III

14.5 Miljøfarer

IMDG-miljøgift

Ja

Balsamterpentin**14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk****Spesielle forholdsregler for brukeren**

TunnelbeGKensningskode D/E

Transportkategori 3

IMDG EmS

F-E, S-E

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

IBC Instruction: IBC03

Annet

Ikke relevant

AVSNITT 15. Opplysninger om regelverk**15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****Nasjonale forskrifter**

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smit-
terisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Stoffsikkerhetsbedømmelser for stoffer i denne blandingen ble ikke gjort.

AVSNITT 16. Andre opplysninger**Setningsbetydning**

Aquatic Chronic 2 - Farlig for vannmiljøet - Kronisk fare kategori 2

Skin Irrit. 2 - Hudirritasjon, farekategori 2

Skin Sens. 1 - Hudsensibilisering, fare kategori 1

Eye Irrit. 2 - Øyeirritasjon, farekategori 2

Acute Tox. 4 - oral - Akutt toksisitet, oral, farekategori 4

Acute Tox. 4 - dermal - Akutt toksisitet, dermal, hazard kategori 4

Acute Tox. 4 - inhalation - Akutt toksisitet, innånding, hazard kategori 4

Asp. Tox. 1 - Aspirasjonsfare, fare kategori 1

Flam. Liq. 3 - Brannfarlige væsker, farekategori 3

H226 Brannfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved svelging.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H312 Farlig ved hudkontakt.

H315 Irriterer huden.

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H332 Farlig ved innånding.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.